חטכה סמג לאיןסה פוא"ח

י מכחם כר אחד בכל לילה לכל אחד ואחד מבני ג מיי׳ שם סמג סבית: הנכנסים - העתידים לבא: היוצאים. אדה פיתרעה:

כר אים וביתו-נר אחד בכל לילה לאים ובני

ביתו כגי להו: והמהדרין. את המלוה עופין

כלומר שינהו כבר: מבחוץ . משום פרסומי

ניסא ולא ברה"ר אלא בחצרו שבתיהן סיו

פתוחין לחלר: ואם סים דר בעלים - שאין

לו מקום בחלר להניחשם:מניחה. בפנים כנגד

חלון הסמוכה לרה׳ר: ובשעת הסכנ׳. שהיה

להם חק לפרסיים ביום אידם שלא היו

מדליקין אלא בבית ע"ז שלהם: נר אחרת.

לעשות היכר לדבר: ואי איכא מדורת .

אש לא צריך לנר אחרת לפי שמשתמש לאור

המדורה וים היכר שהנר נר מצוה הוא:

ואי אדם חשוב הוא - שאינו רגיל להשתמש

לאור המדורה לריך נר אחרת להשתמש

דאי לא לא הוי היכר הנס: מאי חנוכה .

על איזה כם קבעוה: בחותמו - שחתמו

בסבעתו והכירו שלא נגעו בו: ועשאום

יו'ם- להלל ולהודאה ולא אסרום במלאכה :

פסולה. דלא שלפה בייעינא למעלה מכיאמה

וליכה פרסומי ניסה:מנוה להניחה. בחצר או

ברה"ר במפח הסמוך לפתח שאם ירחיקנו

להלן מן הפתח איט ניכר שבעל הבית

הניתו שם : מימין - לכניסה : מזוזה

בימין • לכתיב ביתך דרך ביאתך וכי עקר

אינים כרעא דימינ׳ עקר ברים׳ : להרצות .

למנות: כל מילי דמר. רבה: מדליקין . מנר

חנוכה לנר [חנוכה]: משילין ליצית · משלית

הנהות הביח (א) שמאו כל 13 (3) : 355 וכו' ונעשה כו וכדליהו

הגהות מאיי [א] כל זה מוקף: [כ] כ"ב : 636 3" [2]

-0-00

000 הגהות דוריו מי' ברי'ף כל' לילית:

למטותו נהנין ממט מה שאין כן בנר חנוכה ורש"י ז"ל פירש לשיעורא שלריך שיתן בה שמן כשיעור הזה: תגב רבכן מטות חנוכה נר איש וביתו נר אחד בכל לילה [לאיש ובמי ביתו [2] והמהדרין את המלוה עושין נר אחד בכל לילה] לכל אחד מבני הבית: כנגד ימים הנכנסין . העתידין לבוא: פשין פ כנגד פרי החג. דקרבנות בפרשת פנחם שבכל יום היו מתמעטין והולכין שביום ראשון היו מקריבין י"ג פרים ובשני י"ב וכן בכל יום היום היה "א"מ פ" ממעט אחד: ימים היולאין . שילאו כבר וזה שעומד בו נמנה עם היולאין: מעלין בקדש ולל מורידין . מקראי ילפינן במנחות פרק שתי הלחם במיי פיד מהי ٦١١٩٩٩ (דף לפ.) וכתב הרמב"ם ז"ל בפרק ד' נר מצוה

> כמו חצי שעה עד שמגיעין לבתיהם: מצותנר הנוכה נר איש יוביתו א והמהדרין נר לכל אחר ואחר והמהררין מן המהררין בית שמאי אומרים יום ראשון מדליק שמנה מכאן ואילך פוחת והולך וב"ה אומרים יום ראשוו מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך. מעמייהו דב"ש כנגד פרי החג אי נמי כנגד ימים הגכנסין. ומעמייהו דב"ה כנגד ימים היוצאין אי נמי משום מעלין בקדש ולא מורידין: אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן שני זקנים היו בצידן אחד עשה כדברי ב"ש ואחר עשה כב"ה זה נותן מעם לדבריו כנגד פרי החג וזה נותן מעם לדבריו משום מעליו בקרש ולא מורידין:[6](חנוני שהניח נר חנוכה מבחוץ והווק בה אחר פטור מלשלם מפני שהוא נר של מצוה והאי דקא מניחה מבחוץ הואיל ומצוה לפרסם את הנס): ת"ר גר חנוכה מצוה - להניחה על פתח ביתו מבחוץ ואם היה דר בעליה פניחה בחלון הסמוכה לרה"ר ובשעת הסכנה מניחה על שולחנו ודיו אמר לאורה להשתמש לאורה לאורה לאורה יואי איכא מרורה לא בעי ואי אדם חשוב הוא פ"יואי איכא

אע"ג דאיכא מדורה צריך: מאי הנוכה דת"ר

בכ"ה בכסליו יומי חנוכה תמניא אינון דלא למספד בהון ודלא להתענאה בהו שבשנכנסו יוגים להיכל (6) וממאו כל השמנים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה חתום ומונח בחותמו של כה"ג ולא היה (3) בה להדליק אלא יום אחד ונעשה בה נם והדליקו בה ח' ימים לשנה אחרת קבעום ח' ימים מובים בהלל ובהודאה והלכך מברכינן אניסא כל יומא ויומא מתמניא יומי דחנוכה הואיל ובכל יום ויום היה הנס מתחדש באותו פך של שמן: אמר רב כהנא דרש רבי נתן בר יבימניומי משמיה דרב נחמן *נר חגוכה שהניחה ג למעלה מכ' אמה פסולה כסוכה וכמבוי: אמר רבא נר חנוכה מצוה להניחה במפח הסמוך לפתח היכא כנח לה רב אחא בריה דרבא אמר מימיוורב ירמיה מדפתי אמר משמאל אותו לראות אס יש כו זהב או מרגליות פו והלכתא משמאל כדי שיהא מזוזה מימין ונר ְחנוכה משמאל (והיכא" דקא דפ מיז בעי לאדלוקי נר חנוכה ונר שבת ברישא מדליק דחנוכה והדר דשבתא דאי מדליק דשבתא ברישא איתסר ליה לאדלוקי דחנוכה משום דקביל דשבתא עליה): אמר רב יהודה אמר רב אסור להרצות מעות כנגד נר תנוכה אמר אביי (א) כל מילי דמר עביד כרב בר מהני תלת דעביד כשמואל מדליקין ה מנר לגר ומתירין מבגד לבגד והלכתא כרבי שמעון בגרירה דתניא ר"ש אומר לביגורר אדם ממה כסא וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ *אמר רבא מטכה כנותר מט ככר שומש השחים מנוסי ב"גודר אדם כנות כשה ושפטר ובגבו באו במון דחזי אמר לעסקית ימים מפני שהיה להם שמן החד אתר המוכה ועומד לא עשה ולא כלום מ"ש מאן דחזי אמר לעסקית הוא דנקים לה ואמר רבא הדליקה מבפנים והוציאה לחוץ לא עשה ולא כלום

תכן התם גן היולא מתחת הפטיש וילא והזיק חייב . גמל טעון פשמן ועובר ברה"ר ונכנס פשתט לתוך החטת ודלקה בנרו של חטני והדליק את הבירה בעל הגמל חייב הניח חטני את נרו מבחוץ חנוני חייב רבי יהודה אומר בנר חנוכה פטור אמר רבינא משמיה דרבא זאת אומרת נר חנוכה מצוה להגיחה למטה מעשרה דאי ס"ד למעלה מעשרה נימא ליה היה לך להניחה למעלה מגמל ורוכבו דלמא אי מטרחינן ליה טובא אתי לאימטעי ממלוה . וכתב ר"ח ז"ל דקיי"ל כרבינא דלא שבקינן מאי דאפשיטא להו לרבא ורבינא ונקטינן מאי דאדחי בגמ' בדרך דלמא בעלמא וכן פסק הר"ר יונה ז"ל ולזה הסכים הרשב"א ז"ל אבל הר"ם במו"ל לא כתבה: אכלך רב כהגא דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרבי [תנחום] נר חטכה שהניחה למעלה מב' אמה פסולה דלא שלטא ביה עינא למעלה מכ' אמה וליכא פרסומי ניסא:כסופה וכמבוי דתנן בה בהדיא בעירובין ובמס' סוכה דפסילי:בטפח הסמוך לפתח. שאם ירחיקט להלן מן הפתח אינו ניכר שבשל הבית הניהו שם: מימין. בכניסתו לביתו מימינו: מזוזה קיימא לן [מנחות דף לד.] בימין דכתיב ביתך דרך ביאתר וכי שקר איניש כרשיה (כרשא) דימינא שקר ברישא ויש מי שכתב דאי ליכא מזוזה מניח נר הטכה בימין כדרך כל מטח: אסור להרטת משת כנגד נר חטכה., למטת וכבר כתבתי למעלה דרבותא אשמעיכן דאפילו רלוי מעות שהוא תשמיש קל אסור אבל ה"ה דאפילו תשמש דמטה נמי אסור: בר מילי דמר. רבה בר נחמני שהיה רבו : מדליקין מנר לנר. מנר חטוכה לנר חטכה ואפילו על ידי קינסא שרי דהא אסיקנא בגמרא דטעמיה דרב דאמר אין מדליקין משום ביזוי מטה ודוקא על ידי קינסא הוא דאסר דאילו מנר חטכה לנר חטוכה בלא קינסא ליכא ביזוי מלוה ומינה דשמואל אפילו על ידי קינסא שרי וזו היא השפה המחוורת בגמרא ולא כן דעת הרמב"ן ז"ל שכתב דלמסקנא ע"י קינסא אסור והרמב"ם ז"ל כתב בפרק ד' מהלכות מגלה וחטכה ומדליקין מנר חטכה לנר חטכה וכתב עליו הראב"ד ז"ל ועל ידי קינסא ומחלוקתם חלריה בדקדוקי סוגיות הגמרא וכמו שכתבתי בחידושי ואין כאן מקום להאריך: ומתירין מבגד לבגד. מתירין לילית מטלית ישן לטלית חדש ובמנחות [דף מה:] מפרש טעמא דמאן דאסר : והלכה כר' שמעון בגרירה . דאמר דבר שאין מתכוין מותר : ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ . והוי תולדה דחורש או דבונה: אבור רבא היה תפום נר חטכה ועומד . משהדליקה עד שכבתה ועומד לאו דוקא אלא כן לשון התלמוד : ללרם .

להשחמש ממנו ומדברו רכינו לא משמע כן : לשון ריא"ו

להדליהו לעשות כו הפליו ה' ימי הנוכה וכן השמן הגשאר בנר אסור להשתמש ממנו כדין אתרוג שהקומו למצותו כל ימי ההג אבל אהר שעברו כל ה' לילות שכבר עבר זמן מנותו לגמרי מותר ליהנות בין בנר בין בשמן הנשאר כמו שביאר מז"ה:

מהלכות מגלה וחנוכה דמהדריו מו

דהיינו גר לכל אחד ואחד אם היו אנשי

הבית עשרה בליל ראשון מדליק עשרה

נרות ובליל שני עשרים ובליל שלישי

שלשים ובתום' אמרו דלא משמע הכי

דאם כן ליכא היכרא לימים היולאין

שהרואה יחשוב שכמנין זה יש בני אדם

בבית: תנו רבנן נר חנוכה מלוה להניחה וכו'. מבחוץ משום פרסומי

ניסא ולא ברה"ר אלא בחלירו שבתיהם

היו פתוחים לחלר: ואם היה דר בעליה.

שאין לו מקום בחלר להניחה שם מניחה

מבפנים כנגד חלון הסמוכה לרה"ר

ובשעת הסכנה שגזרו על המלות

מניחה על שולחני [ואף על פי] דמאו

דחזי סבר האי נר לאו דמטוה הוא אלא

המהדרין -עבדי נמי הדור הרחשון שו

לסוכם ' נוסגין סיום ולדברי מיי׳ סוא מדליקין נר אחד לכל אחד ואחד מכני סכים ובכל לילה כל אחד מושיף אחד כגון שהיו אנשי הכים עשרה לילה ראשון מדליק עשרה וכליל שני עשרים וכן כולם :

לשון ריא"ז מלות נר תנוכה איש וכיתו והמהדרין נר לכל אחד ואחד בין אנשים בין נשים אבל על הקטנים באינם מחויבים נראה בעיני שאינו מדליק כמכואר בקונטרם הראיות:

נרו הוא: אמר רבא ולריך נר אחרת להשתמש לאורה. נראה לי דנהי דרבא ב לפי מיש סמיג נשם ר"י משמע דלעולם אין מניחיו נר חנוכה אלא על מודה דאסור להשתמש לאורה וכיון שכן פשיטא דלריך נר אחרת [ג] הכא ה"ק פתח הכית ולה כפתה סחלר וכן הוא דעת רש"י דאף על גב דבשעת הסכנה כיון (שכן) גכי חלר שיש לו שני פתחים ומדברי התום' נראה דהא דמניחו על שולחנו על כרחו משתמש לאורה אפילו הכי לריך נר אחרת לעשות היכרא בדבר: ואי איכא . דמנים הנר על פתח ניתו דוכים שנו של פתוח וסמוך דוקה כשהוא פתוח וסמוך לרה"ר הכל הם יש שם הלר מניחו על פתח החלר מדורת אש לא לריך נר אחרת לפי ודברי סטור ליש והארכתי שמשתמש באור המדורה ויש היכר שהנר של מלוה היא: אם אדם חשוב ב מדכרי רכינו ומיי׳ הוא . שאיט רגיל באור המדורה : משמע דכל שהניחה למטה מעשרים אמה הוי לריך נר אחרת להשתמש. דאי לא מלום מן המובחר וחין לריך, לדקדק להגיחה ליכא היכרא: מאי חטכה. כלומר על למעלה מג' עפחיכולמעה איזה דבר קבעוה: ולא מלאו אלא פך מי' טפחים ור"ת וכמ"ג והרא"ש ומהר"ם והטור אחד וכו'. ונטמא כל שמן שבמקדש חוץ כתבו דמלוה מן המובחר להנית מלמעלה משלשה מזה שלא נטמא שהרי חתום היה וכלי חרם אינו מטמא מגבו ולהיסט לאד טפחים ולמטה מעשרה חיישיכן אע"ג דנכרים מטמאים בהיסט אכל למעלה מי׳ עפחים עד כ׳ אמה לא הוי מצום כוב לפי שאם הסיטותו היו שוברים מן המוכחר ודע ורחה כי עעות נפל נדפו' החלפסי שהכיאו המדפיסים לפסק הלכה דחנוני שהניח נר אלא ודאי לא מלאוהו כלל ולא ראוהו: הנוכה מבחוץ והוזק בה אחר פעור מלשלם שוה עשאום ימים טובים בהלל ובהודאה. לעת רבי יהודה חה לא ס'ל לרבי' דהיאך יפסוק כיחיד לגבי רבים ועוד ולא שאסורים במלאכה שלא נקבעו אלא לקריאת הלל ולומר על הנסים בפ' סכונם ששם סמשנה לא סביא רבינו דברי בהודאה ויש מי שכתב שלפיכך קראום המשנה ההיא כלום משמע חטוכה כלומר חנו בכ"ה ומש"ה היו שמנהד שדהה אותה ועוד מדכרי שדהה אותה ועוד מדכרי להדיא שלא הזכיר רבינו דבר זה כלל ועוד דאפי׳ ד' ימים והולרכו שמנה ימים בין הליכה וחזרה: גרםי בנמרא [דף כא:] למאן דפסק דמנוה להניח נר חנוכה למטה מי׳ לאו כודה דלכולי עלמת איו אלא כיינו טעמא משום דים לסמוך תורת סברת רבי יסודה על הא והכרת דעל אותו מונח קאמר ר' יסודה שפטור החנוני שתסים למעם מעשרם הילכך קאמר רבי יהודה שפטור בחנוני אבל אמ"ם שהוא כךפשוט דלריךשתהי למשה מעשרה לית הלכתא מיי' ורבינו גם אותו המונה אינו ואין ספק שמעות הוא כיד המדפים וסיכא שסנית למעלם מכ' אתה רבינו יואל פסק כבית דסיכת שסניתם כשרה והטור א'ת סימן תרע"א פליג עליה ופוסל: